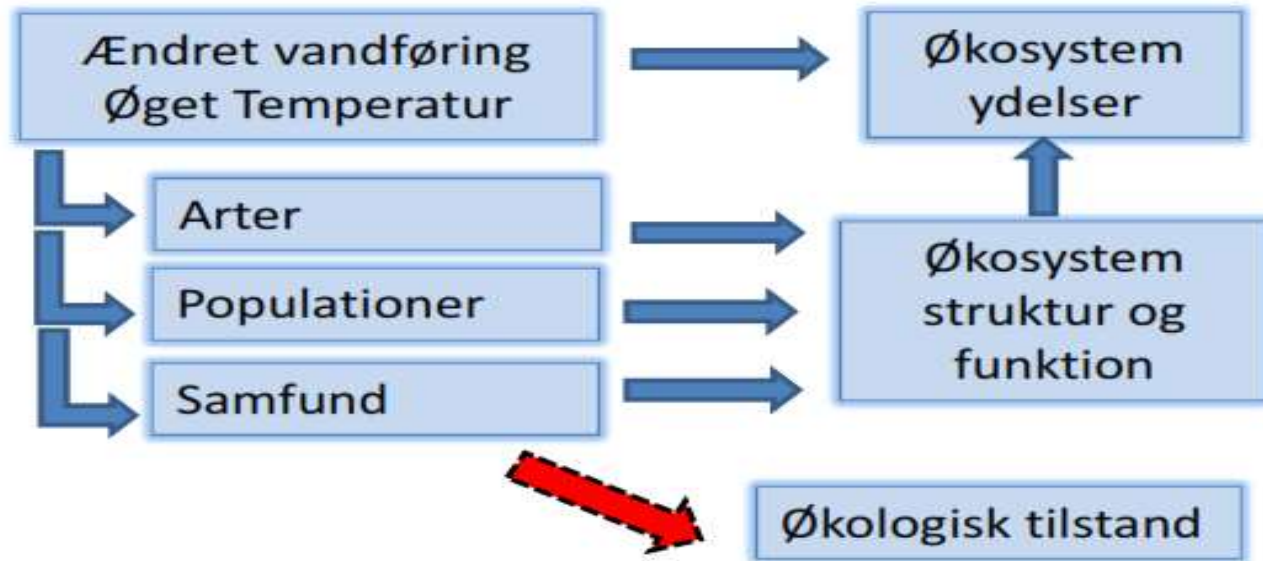

KLIMAFORANDRINGERNES INDFLYDELSE PÅ VANDLØBENES NATURINDHOLD OG ARTSSAMMENSÆTNING

KONSEKVENSER AF KLIMAÆNDRINGER PÅ VANDLØBENE

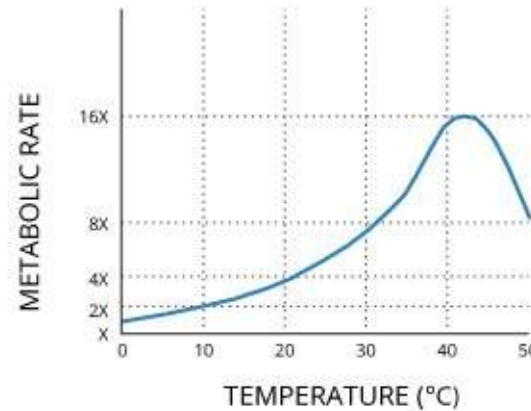
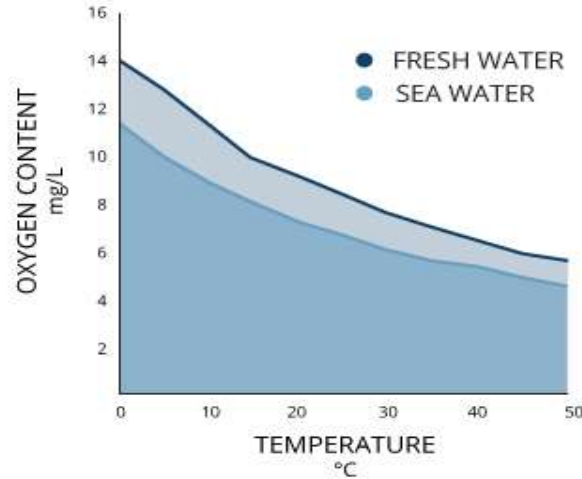

Flere store afstrømninger og flere tørkeperioder

Temperaturen stiger

- Omsætningen stiger og dermed fluktuationer i ilt og kuldioxid

SMÅ ÆNDRINGER I TEMPERATUREN HAR STOR BETYDNING FOR ILTNIVEAUET

Iltniveau falder med øget temperatur
Organismernes iltbehov øges samtidigt

KLIMAFORANDRINGER OG VIRKEMIDLER

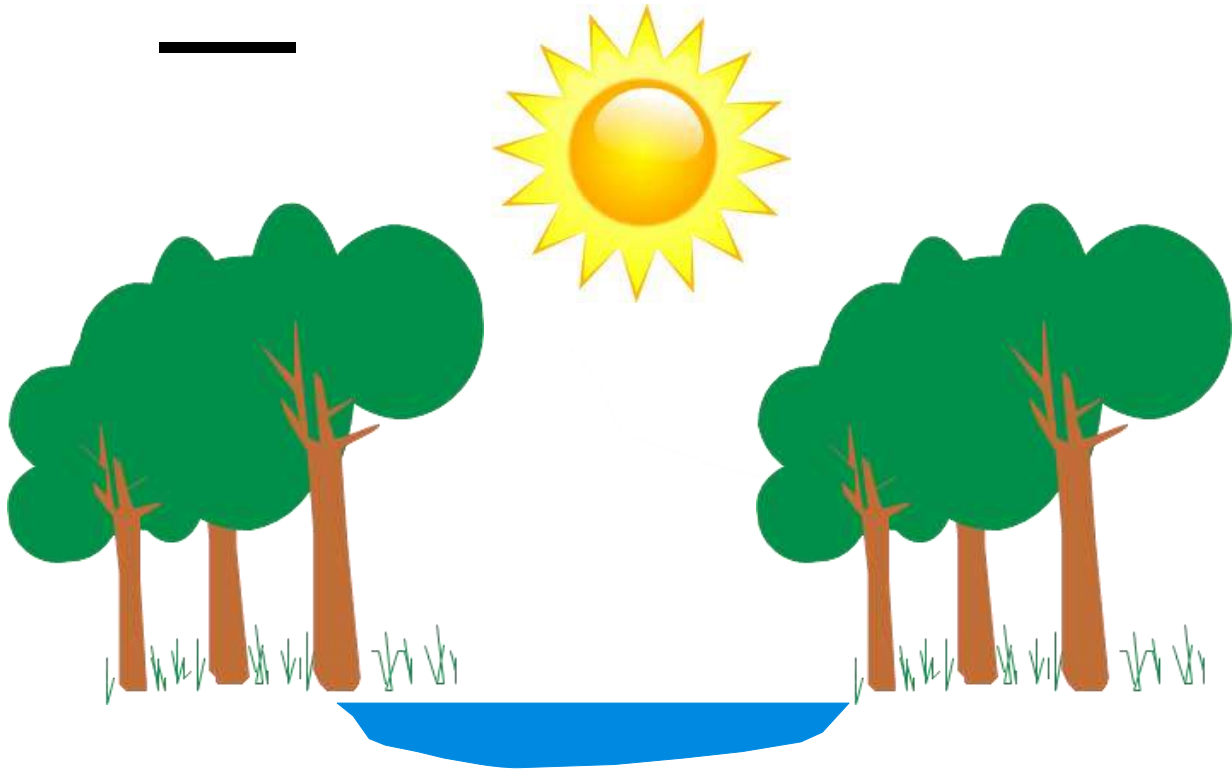

Centrale spørgsmål:

- Hvad kan vi gøre for at sikre de arter og naturtyper vi allerede har i vandløbene?
- Hvad kan vi gøre for at sikre grundlaget for god økologisk tilstand?

Her vil jeg have fokus på betydning af temperaturstigninger og hvordan vi kan dæmpe disse

KAN VÆKST AF TRÆER DÆMME OP FOR TEMPERATURSTIGNINGER?

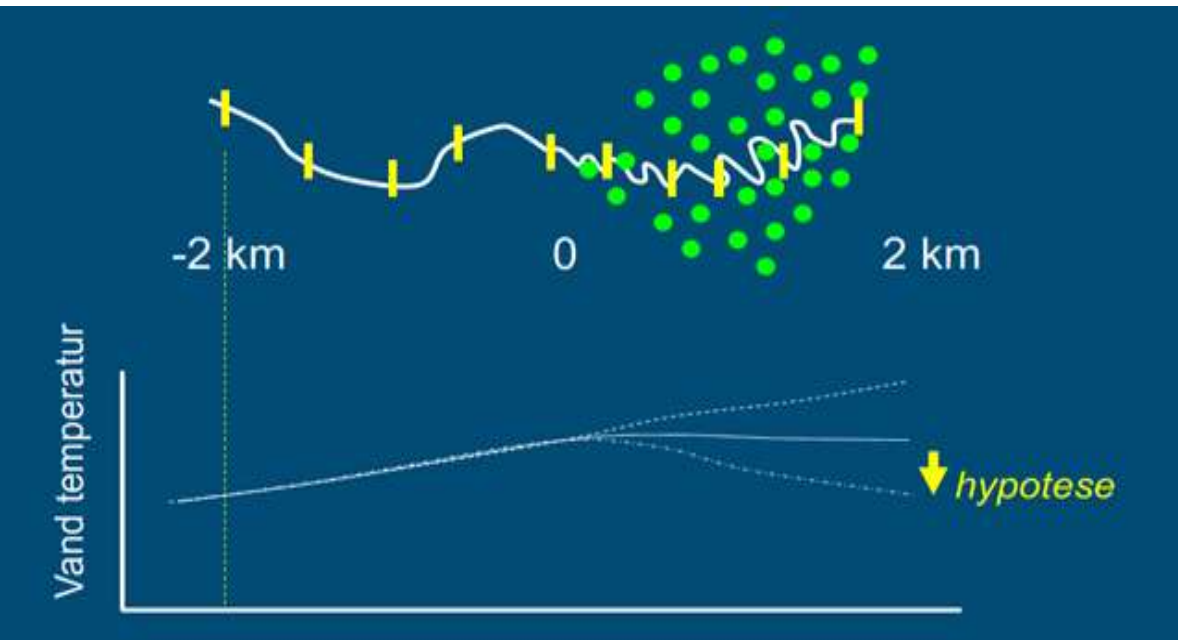
Temperaturen vil være 3-5 °C højere i perioden 2070-2100 sammenlignet med 1960-1990

I REFRESH www.refreshproject.eu (2010-2014) undersøgte vi om træer på brinkerne kan køle vandet

Vi indsamlede temperaturdata i 5 danske vandløb på en åben strækning og en skovdækket strækning.

Vi havde 9 temperaturloggere i hvert vandløb og temperaturen blev målt hver time

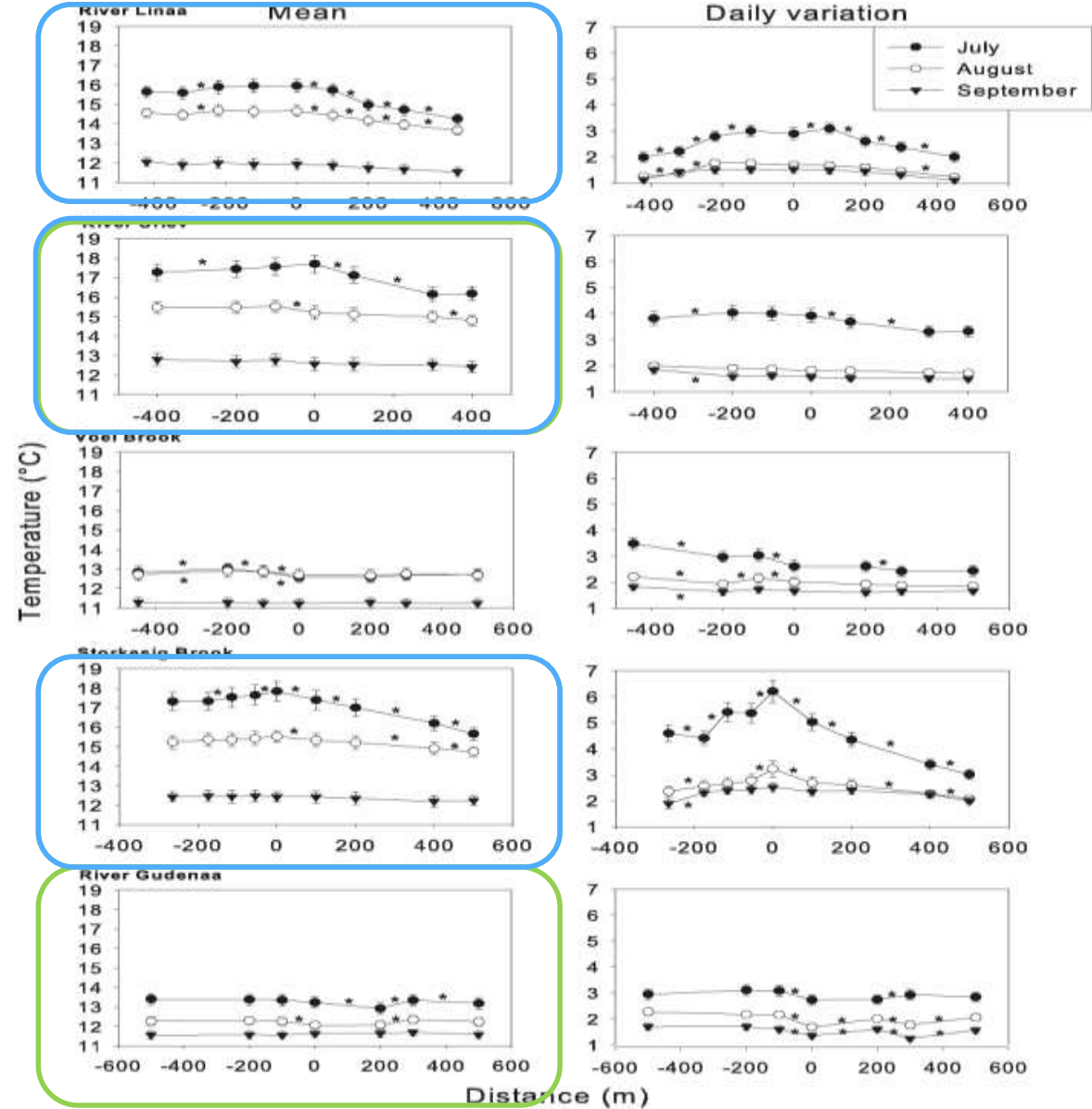
HYPOTESE: SKOV LANGS VANDLØB HAR EN DÆM- PENDE EFFEKT PÅ VANDETS TEMPERATUR

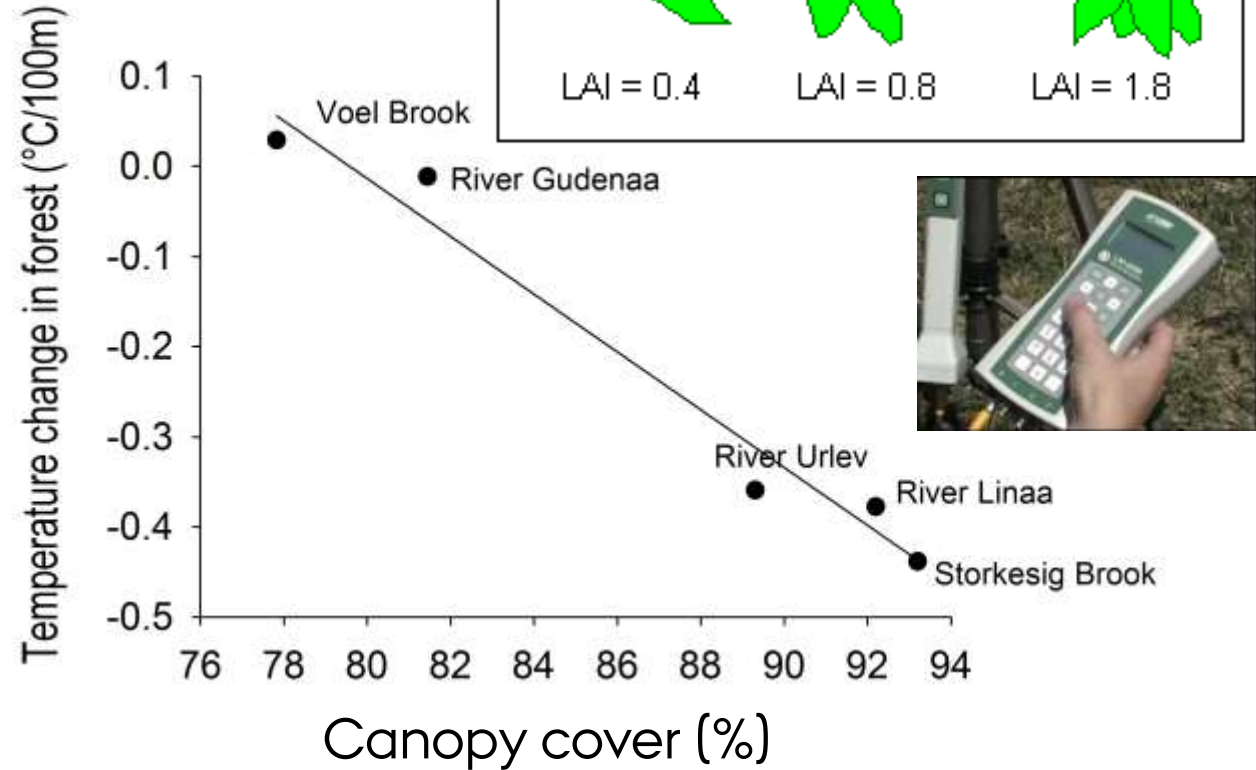
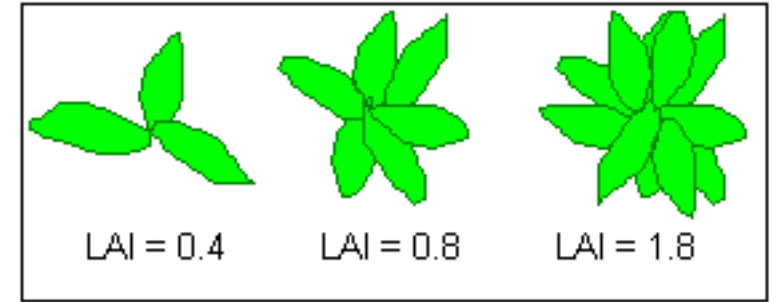
Spørgsmål:

- Hvor lang skal den trædækkede strækning være for at sænke temperaturen?
- Hvor meget kan temperaturen sænkes?

- Vandtemperaturen er højest i juli og aftager i august i 4 vandløb
- Vandtemperaturen falder hurtigt ved overgang til skov i 4 vandløb
- Vandtemperaturen bliver ved med at falde i 3 vandløb - 1-2°C
- Temperatursvingningerne begrænses også i skov
- Effekten af skygge på temperaturen i vandløbet afhænger af grundvandstilstrømningen

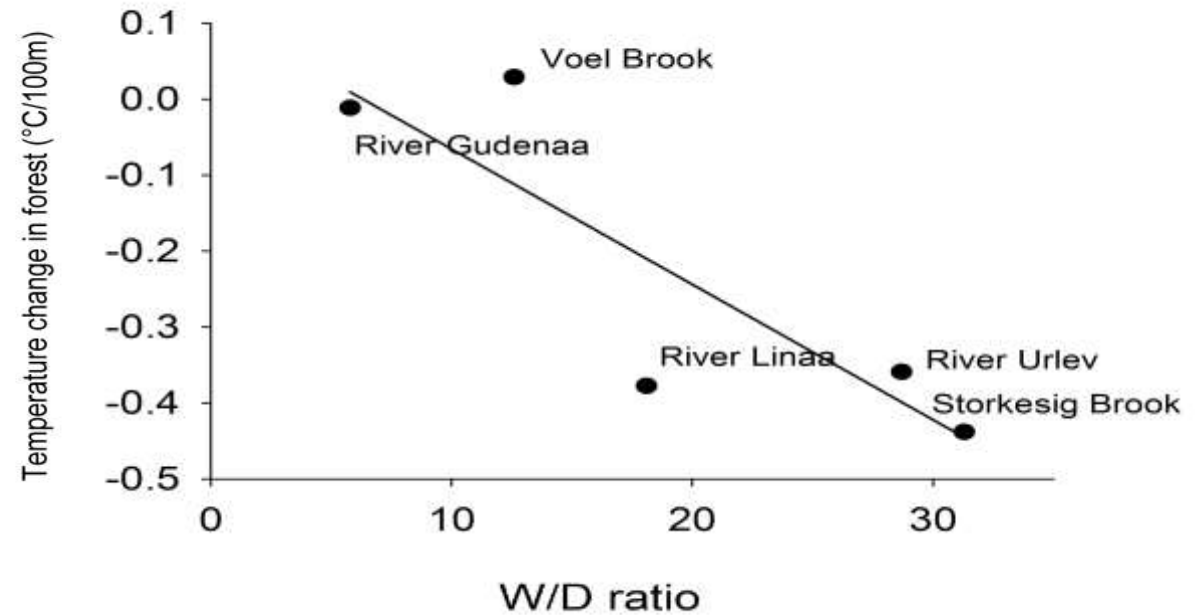
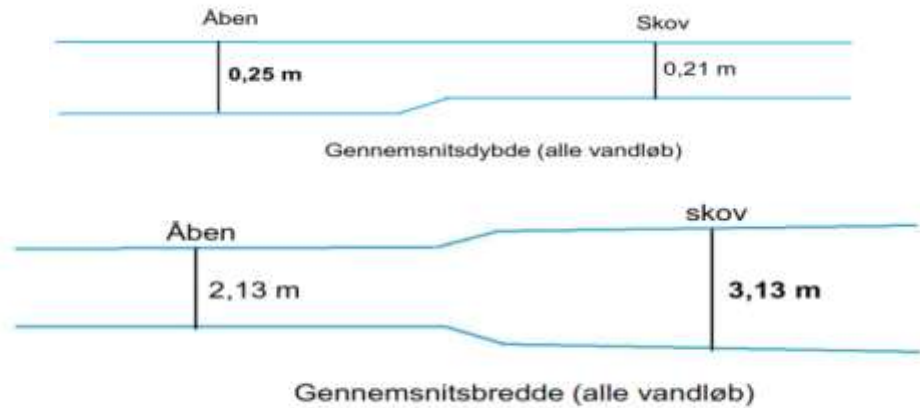

TÆTHEDEN AF BLADDÆKKET HAR BETYDNING FOR EFFEKTEN

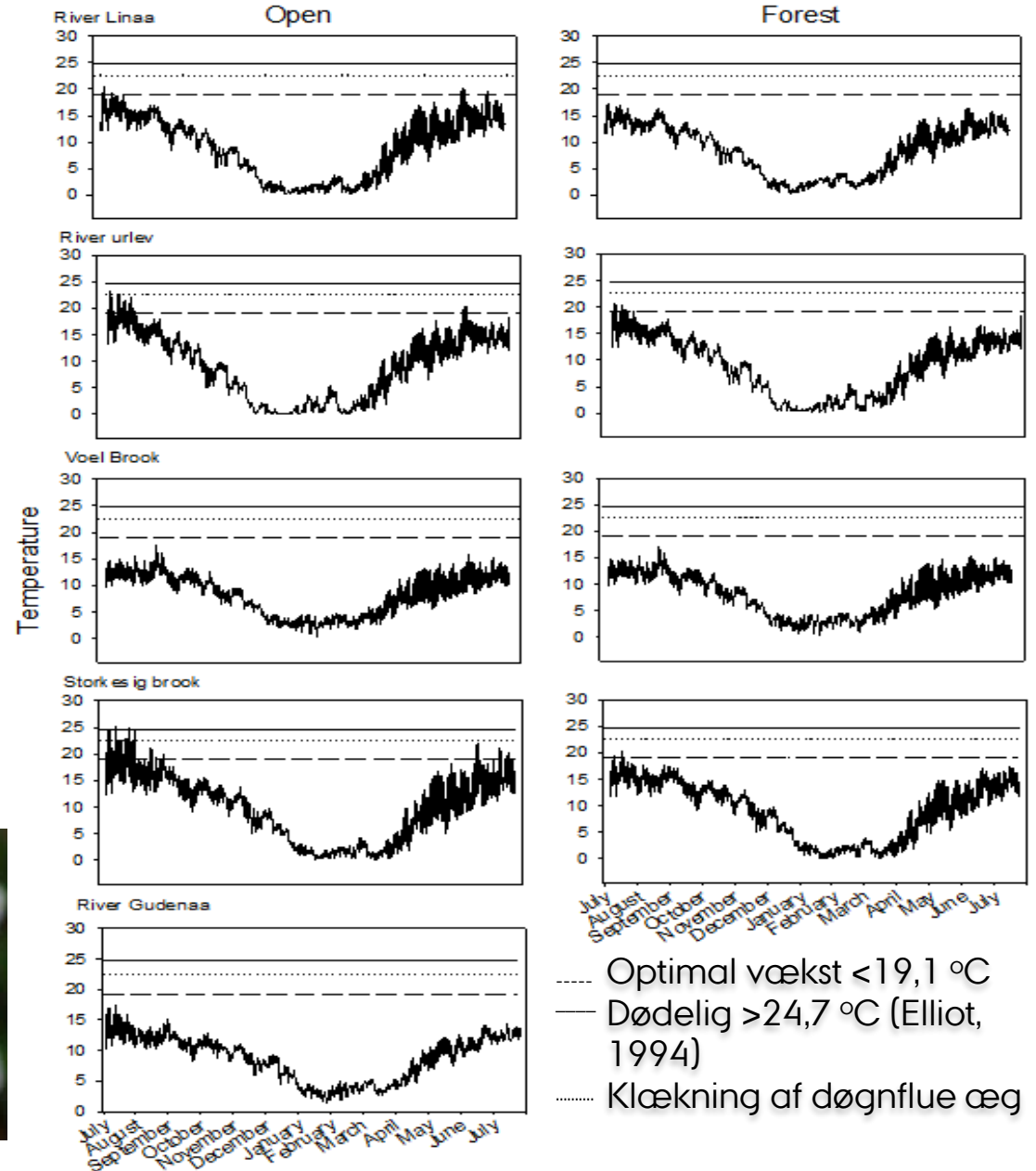
... OG VANDLØBETS MORFOLOGI

KRITISKE TEMPERATURER

Potentielt negative effekter af temperaturen flere steder – især på åbne strækninger

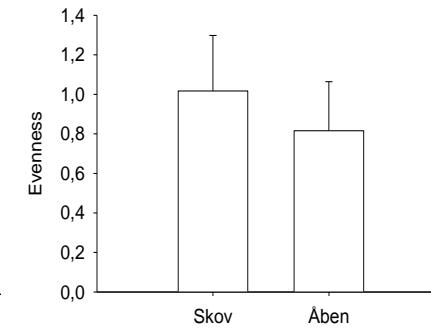
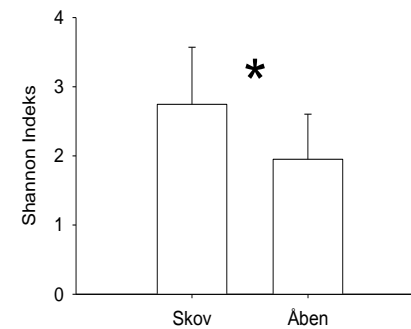
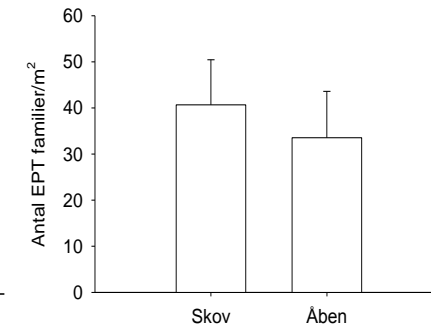
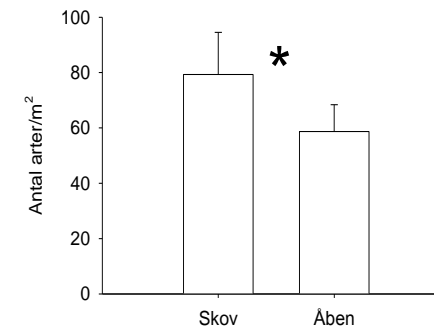
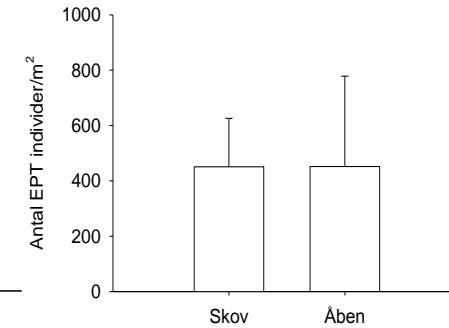
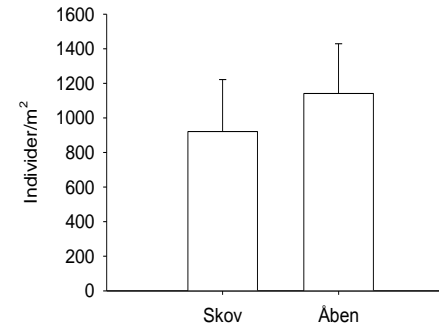
Kritiske temperaturer for ørred (*Salmo trutta*) og døgnfluen (*Baetis rhodani*) overskredet.

ARTER

Der er flere arter af smådyr pr m² vandløbsbund i skov og diversiteten er højere

- Der kan være flere årsager:
  - Bedre temperaturforhold
  - Flere forskellige habitater
  - Større variation i habitatfordeling

KONKLUSION

Hvor lang skal den trædækkede strækning være for at sænke temperaturen?

Temperatureffekten ses umiddelbart ved overgang til skov og temperaturen fortsætter med at falde i 3 ud af 5 vandløb over hele strækningen (500 m). De to vandløb hvor temperaturen ikke falder er de koldeste (meget vand/stor grundvandsandel)

Hvor meget kan temperaturen sænkes?

- Gennemsnitlig temperatursænkning på 1-2°C på hele strækningen
- Mindre temperaturudsving
- Færre dage hvor tærskelværdier for ørred og klækning af døgnflue æg overskrides

AARHUS
UNIVERSITET